

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije

COM(2013) 550 – 2013/0265 (COD)

ter o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o plačilnih storitvah na notranjem trgu, o spremembah direktiv 2002/65/ES, 2013/36/EU in 2009/110/ES ter o razveljavitvi Direktive 2007/64/ES

COM(2013) 547 final – 2013/0264 (COD)

(2014/C 170/13)

Poročevalec: **Vincent FARRUGIA**

Evropski parlament in Svet sta 8. oktobra 2013 oz. 31. oktobra 2013 sklenila, da v skladu s členom 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosita za mnenje o naslednjih dokumentih:

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije

COM(2013) 550 final – 2013/0265 (COD)

in

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o plačilnih storitvah na notranjem trgu, o spremembah direktiv 2002/65/ES, 2013/36/EU in 2009/110/ES ter o razveljavitvi Direktive 2007/64/ES

COM(2013) 547 final – 2013/0264 (COD).

Strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 13. novembra 2013.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 494. plenarnem zasedanju 10. in 11. decembra 2013 (seja z dne 11. decembra) s 176 glasovi za, 22 glasovi proti in 12 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) pozdravlja zakonodajni pobudi, ki tvorita zakonodajni paket o plačilnih storitvah, objavljen 24. julija 2013: predlog revidirane direktive o plačilnih storitvah (DPS II) in predlog uredbe o medbančnih provizijah (uredba o MP).

1.2 EESO poudarja, da je treba te predloge v zakonodajnem procesu obravnavati kot nujne za odpravo slabe preglednosti dejanskih stroškov kartičnih plačil in ovir za vstop na trg plačil, kamor sodijo tudi večstranske medbančne provizije. EESO ugotavlja, da še vedno ni zakonodajnega okvira za trg plačil, temelječega na empiričnih izkušnjah, s čimer bi dosegli resnično uskladitev območja SEPA. Zakonodajni okvir mora poleg tega omogočati prosto in odprto konkurenco v korist blaginje potrošnikov in nemotene delovanja prostega trga. Evropski trg plačil se mora razvijati, da bo dovoljeval nove načine plačil in nove tehnološke rešitve.

1.3 Glede uredbe o MP EESO na splošno podpira omejitve, ki jih v uredbi o MP predlaga Komisija, vendar meni, da bi morale biti omejitve za elektronska plačila, tako s kreditnimi kot debetnimi karticami, nižje. Sistem debetnih kartic brez medbančnih provizij bi v Evropi zagotovil resnično cenovno ugodno, enostavno in učinkovito elektronsko alternativo gotovini ter odprl več priložnosti za e-trgovanje znotraj držav in čezmejno. S tem povezani nižji stroški transakcij s kreditnimi karticami bi potrošnikom in gospodarstvu prinesli velike koristi.

1.4 Po mnenju EESO so ti ukrepi tako pomembni, da bi jih bilo treba izvesti s čim manjšo zamudo. Države članice bi morale omejitve po možnosti uvesti šest mesecev po sprejetju uredbe, vendar najpozneje eno leto po tem.

1.5 EESO priporoča, da se poišče tudi možnost za omejitev provizij, ki se plačujejo v okviru tristranskega poslovnega modela. Komisija v oceni učinka, ki jo je objavila skupaj s predlogoma, navaja, da se lahko ta model izvzame iz predlaganih omejitev, saj ima omejeni tržni delež, običajno pa ga uporabljajo le podjetja. Glede na nagel razvoj novih modelov poslovanja in sistemov, ki temeljijo na računalništvu v oblaku, EESO ni tako prepričan kot Komisija, da bo tako tudi ostalo.

1.6 EESO meni, da je treba za komercialne kartice določiti omejitve, in sicer podobne, kot se predlagajo za potrošniške kartice. Preprečiti je treba, da bi kartične sheme kakor koli spodbujale k bolj komercialni uporabi kartic.

1.7 EESO priporoča več jasnosti v DPS II o možnih provizijah, ki jih banke lahko zaračunavajo ponudnikom – tretji strani – za dostop do podatkov o računu potrošnika. Po mnenju EESO je Komisija zavzela stališče, naj banke ne bi zaračunavale tovrstnih provizij, in predlaga, da se to v besedilu direktive jasno navede.

1.8 Poleg navedenih predlogov EESO poudarja, da so potrebni popolnoma interoperabilni standardi za plačila na vseh trgih v Evropi. Bolj si je treba prizadevati za upoštevanje novih tehnologij in zagotavljanje pravne varnosti. Poleg tega se je treba posvetovati z vsemi pomembnimi akterji, ki se morajo ravnati po enakih standardih. V ta namen bosta potrebna centralizirano evropsko vodstvo in trdna struktura upravljanja.

2. Pripombe in ugotovitve

2.1 Evropska komisija je leta 2011 objavila zeleno knjigo z naslovom Na poti k integriranemu evropskemu trgu za kartična, spletna in mobilna plačila; ⁽¹⁾ sledilo je posvetovanje, katerega rezultat je sveženj o plačilih. EESO želi spomniti na mnenje, ⁽²⁾ v katerem je poudaril, da morajo biti pravila za večstranske medbančne provizije in pravila poslovanja pri kartičnih plačilih jasna ter zagotavljati pravno varnost. To zahtevo so ponovili tudi mnogi udeleženci posvetovanja. EESO podpira predlagano uredbo o MP, ki obravnava točno ta vprašanja. Uredba bi veljala tako za transakcije s plastičnimi karticami, ki se trenutno uporabljajo, kot tudi za vsa elektronska ali mobilna plačila, ki se izvajajo z aplikacijami na podlagi istega poslovnega modela.

2.2 EESO ugotavlja, da plačila malih vrednosti po podatkih Evropske centralne banke družbo stanejo skupno 130 milijard EU ali 1 % BDP, medbančne provizije pa 10 milijard. ⁽³⁾ Trgi bančnega poslovanja s prebivalstvom, njihova razvitost ter zrelost elektronskih in kartičnih plačil se med posameznimi državami članicami močno razlikujejo. V velikem delu Evrope in predvsem v nekaterih državah članicah je zanje značilna šibka konkurenca, zaradi česar cene ostajajo visoke, inovacij pa je malo.

2.3 EESO ugotavlja, da dvigi gotovine na bankomatih niso vključeni v predlagano zakonodajo. Manjša raba gotovine lahko vodi k povečanju obsega elektronskih plačil, kar bo prineslo koristi vsem trgovcem in potrošnikom. Evropska centralna banka in Komisija priznavata, da gotovina v zasebnem življenju povzroča visoke stroške in lahko spodbuja sivo ekonomijo ter davčne utaje; gotovinska plačila so namreč slabo sledljiva in nepregledna.

2.4 Obseg elektronskih plačil, tako preko spleta kot mobilnega telefona, hitro narašča; evropski zakonodajni okvir mora biti pripravljen, da bo te spremembe lahko upošteval. EESO tako kot Komisija ugotavlja, da je treba zagotoviti, da pomanjkljivosti sistema medbančnih provizij in druge vrste stroškov ne bodo vplivale na nove mobilne tehnologije.

⁽¹⁾ COM(2011) 941 final.

⁽²⁾ UL C 351, 15.11.2012, str. 52.

⁽³⁾ Poročilo Evropske centralne banke *The Social and Private Costs of Retail Payments Instruments* (Družbeni in zasebni stroški instrumentov za plačila male vrednosti), Occasional Paper 137, september 2012.

2.5 EESO podpira Komisijin predlog direktive o dostopu do osnovnih plačilnih računov,⁽⁴⁾ ki naj bi precej spodbudil konkurenco na tem področju. Ta direktiva bi morala zagotoviti tudi potrebno preglednost in informacije o vseh drugih stroških, ki jih plača potrošnik, ter informacije, ki trenutno niso na voljo, potrošnikom pa omogočiti, da lažje zamenjajo banko in najdejo s stroškovnega vidika najučinkovitejšo rešitev. Državljanom v Evropi naj bi dala pravico, da brez stroškov ali z „razumnimi“ stroški odpirajo bančne račune z nekaterimi osnovnimi funkcijami. Splošen cilj svežnja o plačilih v povezavi z zgoraj navedenim predlogom bi moral biti vsem državljanom EU omogočiti, da bodo lahko poceni in enostavno izvajali osnovna elektronska plačila prek spleta znotraj države in čezmejno.

2.6 EESO ugotavlja tudi, da ni podatkov o dejanskih stroških različnih načinov elektronskega plačevanja in tudi ne preglednosti na tem področju. Za celotno analizo teh problemov je potrebnih več podatkov, da se ugotovi, kateri stroški bremenijo posamezne vpletene strani. Preprečiti je treba tudi kakršne koli nezaželene posledice, tj. da znižanje provizij v enem tržnem segmentu povzroči povišanje stroškov v drugih delih sistema.

2.7 EESO ugotavlja, da je Komisija naročila študijo, ki naj bi na podlagi preizkusa z metodo indiferentnosti trgovcev (t. i. *merchant indifference test*) opredelila učinek večstranskih medbančnih provizij za trgovce v primerjavi z gotovinskim poslovanjem.⁽⁵⁾ EESO meni, da so potrebne podobne študije o tem, kako potrošniki dojemajo različne plačilne instrumente in kaj menijo o njih, saj zaenkrat ni veliko empiričnih podatkov. Nekaj informacij daje študija o učinku DPS I in uredbe o čezmejnih plačilih, ki jo je pripravila organizacija London Economics.⁽⁶⁾ Poleg tega je nedavna študija⁽⁷⁾ pokazala, da je na vedenje potrošnikov pri izbiri načina plačila najbolj vplivalo zaračunavanje doplačil. Vendar EESO ugotavlja, da so potrebne dodatne študije za opredelitev učinka na vedenje potrošnikov v primeru, ko so dejanski stroški različnih modelov plačil pregledni.

2.8 Kartične sheme, ki temeljijo na večstranskih medbančnih provizijah, so bile prvotno uvedene zato, da bi spodbudile uporabo kartic, in so dolga leta dobro delovale. Na današnjem zasičenem trgu pa so postale zastarele. Ovirajo inovacije in konkurenco v škodo celotnega evropskega gospodarstva.

2.9 Banka imetnika kartice (banka izdajateljica) zaračuna večstransko medbančno provizijo banki trgovca (banka pridobiteljica) za vsako prodajno transakcijo, opravljeno s plačilno kartico. Banka pridobiteljica provizijo prenese na trgovca na drobno z odbitkom od cene transakcije. Medbančne provizije so za banke izdajateljice velik vir prihodkov iz kartičnega poslovanja (drugi prihodki so letne provizije, obresti za uporabo limita, stroški zapoznelih plačil, provizije za menjavo valute ipd.).

2.10 Na sedanjem trgu elektronskih plačil v Evropi prevladujejo kartice, ki so v lasti zgolj dveh velikih shem in temeljijo na modelu večstranskih medbančnih provizij. Ta poslovni model na številne načine izkrivlja konkurenco. Konkurenca med kartičnimi shemami za stranke bank izdajateljic celo poganja provizije v višino, konkurenca za imetnike kartic pa ustvarja nove produkte z več „brezplačnimi ugodnostmi“. Zato je treba povečati konkurenco med ponudniki plačilnih storitev.

2.11 Komisija je leta 2007 sprejela sklep, v katerem je potrdila, da model večstranskih medbančnih provizij, ki ga uporablja MasterCard, temelji na protikonkurenčnem sporazumu, ki je v nasprotju s členom 101 Pogodbe o delovanju EU. MasterCard se je na ta sklep pritožil, vendar je Splošno sodišče EU maja 2012 v celoti podprlo sklep Komisije in potrdilo, da so večstranske medbančne provizije, ki jih uporablja MasterCard, v nasprotju s konkurenco in niso potrebne za pravilno delovanje kartičnega sistema. MasterCard se je tudi na ta sklep pritožil.

2.12 Predlog uredbe o MP naj bi ta vprašanja uredil z uvedbo omejitev za bančne provizije za nekatere vrste kartic. Omejitve naj bi začele veljati po določenem času. Poleg tega so obravnavana nekatera pogodbeno pravila, ki zavezujejo uporabnike kartičnih sistemov in za katere velja, da imajo protikonkurenčen učinek, zato naj bi bila odpravljena.

⁽⁴⁾ COM(2013) 266 final, mnenje EESO: UL C 341, 21.11.2013, str. 40.

⁽⁵⁾ Komisija je zadolžila Deloitte za pripravo študije o stroških sprejemanja posameznih plačilnih sredstev.

⁽⁶⁾ Glej študijo o učinku Direktive 2007/64/ES in o uporabi Uredbe (ES) št. 924/2009, ki je na voljo na http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/framework/130724_study-impact-psd_en.pdf

⁽⁷⁾ Elke Himmelsbach in Nico Siegel, podjetje TNS v Nemčiji: *Hidden fees for card payments: Will transparency change consumer behaviour?* (Skriti stroški kartičnih plačil: ali bo preglednost spremenila vedenje potrošnikov?).

2.13 V uredbi se predlagajo omejitve za kartične transakcije zgolj v okviru štiristranskih plačilnih shem, ki jih stranke veliko uporabljajo; omejitve ne bi veljale za komercialne kartice ali za tristranske kartične sheme (npr. Amex, Diners). Vendar pa tristranske sheme, ki izdajajo kartice ali pridobivajo kartične transakcije prek licenčnih bank – kot to počne AMEX v nekaterih državah članicah – ravno tako veljajo za štiristranske.

2.14 Predlagane omejitve bi tako veljale samo za transakcije s potrošniškimi karticami, in sicer bi znašale največ 0,2 % za transakcije z debetnimi karticami in največ 0,3 % za transakcije s kreditnimi karticami. Odboru niso znani nobeni konkretni podatki, na katerih bi temeljile te omejitve, ki so enake omejitvam, sprejetim v okviru zavez, ki jih je leta 2009 ponudil MasterCard po postopku zaradi kršitve konkurence. Visa Europe se je leta 2010 zavezala k omejitvi v višini 0,2 % za transakcije z debetnimi karticami in pozneje še k omejitvi v višini 0,3 % za transakcije s kreditnimi karticami.

2.15 Omejitve so torej rezultat prizadevanj Komisije v zvezi s konkurenco in temeljijo na preizkusu z metodo indiferentnosti trgovcev. Vendar EESO ugotavlja, da mora Komisija še zaključiti študijo, omenjeno v točki 2.7. Številke so najprej predlagale kartične sheme same, pri čemer so se opirale na podatke, ki jih je posredovalo več centralnih bank.⁽⁸⁾ EESO poudarja, da bi morala predlagana zakonodaja vsebovati vsa potrebna jamstva za to, da se prepreči, da neposredni stroški za potrošnike, ki jih lahko zaračunavajo banke (npr. provizije, stroški za uporabo kartice in računa), ne bodo narasli zato, da se nadomesti znižanje medbančnih provizij.

2.16 Komisija v obrazložitvenem memorandumu v uredbi ugotavlja, da trenutno v osmih državah članicah za transakcije z debetno kartico ne veljajo medbančne provizije ali pa so zelo nizke, pri čemer to nima znatnih negativnih učinkov na izdajanje in uporabo kartic. Tudi v oceni učinka je izrecno podprla stališče, da za potrošniške debetne kartice ne bi smelo biti medbančnih provizij.⁽⁹⁾ Po mnenju EESO bi bilo treba izvesti natančnejšo analizo, da se ugotovijo dejanski stroški večstranskih medbančnih provizij za potrošnike, pa naj bodo v obliki zaračunavanja doplačil ali posrednega zviševanja cen.

2.17 EESO meni, da bi bilo treba temeljiteje razmisliti o omejitvah iz predloga uredbe o MP. Trg za debetne kartice je v vseh državah članicah zelo razvit; nobene potrebe ni po spodbujanju njihove uporabe s trženjem, ki se financira z medbančnimi provizijami. Poleg tega bi nižje večstranske medbančne provizije povečale sprejemanje kartic, s čimer bi se povečala njihova uporaba, banke pa bi na splošno izgubile le majhen del – ali nič – prihodkov.

2.18 EESO predlaga spremembo sedanjega predloga, in sicer sistem debetnih kartic brez večstranskih medbančnih provizij. Kot podlaga bi morale služiti nacionalne sheme, ki so trenutno najučinkovitejše. Hkrati bi bilo treba preučiti omejitve za transakcije s kreditnimi karticami, ki zdaj znaša 0,3 %, in določiti nižjo, ki bi bila sorazmerna z nižjo omejitvijo za debetne kartice. Ukrepe bi bilo treba pregledati in oceniti njihov učinek za podjetja in potrošnike.

2.19 Uredba o MP uvaja omejitve v dveh fazah: omejitev za čezmejne transakcije naj bi se začela uporabljati dva meseca, omejitev za domače transakcije pa dve leti po začetku veljavnosti uredbe. EESO dvomi, da je takšno dolgo prehodno obdobje za uvedbo omejitve za domače večstranske bančne provizije potrebno. Večina plačil je lokalnih; trg čezmejnih plačil je v primerjavi s tem zelo majhen. Največje breme za trgovce in posledično potrošnike so prav medbančne provizije na domačih trgih. Dolgo prehodno obdobje pred uvedbo omejitve na domačih trgih bi lahko resno zadržalo dejanske koristi uredbe.

2.20 EESO podpira spremembo pravil za čezmejno pridobivanje, vendar meni, da ne smejo voditi v ustvarjanje novih ovir med velikimi in malimi trgovci. Predlog bi takoj, ko bi začel veljati, omogočil čezmejno pridobivanje potrošniških kartic v omejenem obsegu. Če se predlog ne bo čim prej začel izvajati na nacionalni ravni (kot je priporočeno v točki 1.4), bi to lahko pomenilo, da bi lahko samo veliki trgovci na drobno takoj imeli koristi od omejitev, saj bi svoje dejavnosti pridobivanja prenesli v drugo državo. MSP pri svojem poslovanju nimajo te možnosti in bi še vedno morala plačevati visoke domače provizije. Od domačih bank ni mogoče pričakovati, da bodo prostovoljno znižale provizije in s tem ukrepale proti prenosu poslovanja na čezmejne pridobitelje. EESO tudi meni, da bi morale biti komercialne kartice vključene v pravila o čezmejnem pridobivanju; veljati bi morala medbančna provizija v državi, v kateri posluje pridobitelj.

⁽⁸⁾ Glej MEMO 13/719, Evropska komisija, 24. julij 2013.

⁽⁹⁾ Stran 193: „Dodatno je treba preučiti možnost prepovedi medbančnih provizij za transakcije z debetnimi karticami, kar bi trgovcem in potrošnikom verjetno prineslo precejšnje koristi.“ Pri tem je treba zagotoviti takšno zrelost trgov v EGP, zlasti v zvezi z izdajanjem in uporabo debetnih kartic, da ne bo potrebe po zaračunavanju medbančnih provizij za spodbujanje plačil s temi karticami. V ta namen bi bil lahko kmalu po sprejetju zakonodajnega ukrepa o medbančnih provizijah izveden pregled stanja.“

2.21 EESO podpira odpravo pravil glede spoštovanja vseh kartic. Če omejitve ne bodo veljale za komercialne kartice, jih bodo trgovci na drobno lahko zavračali. V skladu s predlogom DPS II bodo poleg tega lahko zaračunali dodatek zanje. Tako bi lahko potrošnike odvrčali od uporabe kartic, za katere se zaračunavajo višje provizije.

2.22 EESO nikakor ni prepričan, da je izključitev tristranskih shem iz uredbe dobra rešitev. Tudi utemeljitev Komisije, namreč da bodo tovrstne kartice še naprej namenjene predvsem premožnim potrošnikom, se mu ne zdi prepričljiva.⁽¹⁰⁾ Obstaja nevarnost, da bodo banke poskušale svoje stranke preusmeriti v tristranske sheme ali pa v uporabo komercialnih kartic, za katere uredba ne velja.

2.23 EESO ugotavlja tudi, da pravila o tem, kdaj bi bilo – ali je – treba te kartice izdati, niso jasna. V mnogih državah članicah podjetja z enim zaposlenim ob odprtju poslovnega računa samodejno dobijo komercialno kartico. EESO ni jasno, kako se ta pravila določajo in ali lahko mala podjetja zaprosijo za nekomercialno kartico. Poleg tega mnoga podjetja svojim zaposlenim izdajo „službeno“ kartico, ki jo ti nato lahko uporabljajo tudi v neposlovne namene.

2.24 EESO pozdravlja pravila glede izbire plačilne aplikacije na terminalu. Uredba določa, da v primeru, ko sta na eni napravi ali kartici možni dve plačilni blagovni znamki, banka ob izdaji kartice ne sme opredeliti privzete izbire: način plačila izbere stranka sama na prodajnem mestu. To potrošniku daje več svobode pri izbiri načina plačila, ki je za njegov ekonomski profil najugodnejši. Uredba tudi odpravlja pravilo glede nediskriminacije in s tem rahlja zahteve glede informacij, ki jih trgovci smejo in ne smejo posredovati o večstranskih medbančnih provizijah, ki jih plačujejo.

2.25 Komisija v členu 5 predloga poskuša preprečiti, da bi se provizije posameznih shem povišale za nadomestitev nižjih večstranskih medbančnih provizij. Vsako neto nadomestilo, ki ga banka izdajateljica prejme od kartične sheme v zvezi s plačilnimi transakcijami ali povezanimi dejavnostmi, se namreč obravnava kot medbančna provizija. Vendar pa ni jasno, ali se v predlogu namenja zadostna pozornost višini provizij, ki jih od trgovcev zahtevajo njihove banke pridobiteljice in ki so lahko zelo visoke, zlasti za mala podjetja, ki nimajo velike pogajalske moči.

2.26 EESO podpira določbo, s katero se sheme plačilnih kartic ločijo od vseh obdelovalcev. To bo preprečilo združevanje kartičnih shem in storitev obdelave v eno pogodbeno ponudbo in trgovci bodo lahko sami izbirali možnost obdelave. Konkurenca se bo povečala in na trgu se bodo lahko pojavili novi akterji, s čimer se bodo znižale cene.

2.27 EESO izraža zadovoljstvo, ker bo DPS II omogočila odprtje trga. Uskladila bo predpise in odpravila nacionalne razlike, ki so bile posledica dejstva, da so nekatere sedanje določbe v direktivi o plačilnih storitvah neobvezne. Zagotovljena bo pravna varnost glede statusa novih načinov plačevanja, saj bodo ti združeni v isti zakonodajni ureditvi. Med ponudniki bo tako več konkurence, na trg bodo lahko vstopali novi akterji, povečala se bo učinkovitost, stroški pa se bodo zmanjšali. Spodbujal se bo razvoj novih načinov plačevanja pri e-trgovanju. Uporabniki plačilnih storitev bodo imeli več varnosti, preglednosti in ustreznih informacij.

2.28 DPS II bo ponudnike plačilnih storitev – tretjo stran – vključila v obseg uporabe in spremenila opredelitev plačilnih storitev tako, da bo s tehnološkega vidika nevtralna. S tem bo spodbudila razvoj novih tehnologij. Odprla bo možnosti za nove načine plačil, saj bo ponudnikom plačilnih storitev – tretji strani – omogočila dostop do podatkov o računu potrošnika. Ponudniki bodo tako lahko preverili, ali ima potrošnik, ki želi izvesti spletno plačilo, dovolj sredstev na računu, ter odobritev za plačilo, ki jo odda potrošnik, posredovali njegovi banki. Potrošnikom je zagotovljena zaščita, da se preveri, ali so ponudniku v ta namen dali soglasje, ki temelji na ustreznih informacijah.

2.29 DPS II pa ne daje nobenega odgovora na vprašanje, ali bo banka lahko ponudnikom – tretji strani – (in s tem potrošnikom) zaračunala provizijo za izvajanje te storitve. Če bi bile te provizije preveč razširjene in previsoke, bi verjetno izničile vse koristi poslovnega modela, ki temelji na ponudnikih – tretji strani. Zato regulativne organe pozivamo, naj določijo, da se ta storitev izvaja brezplačno, tj. kot del običajne storitve, ki se ponuja v okviru pogodbe o računu, ki jo sklene njegov imetnik.

⁽¹⁰⁾ Glej MEMO 13/719, Evropska komisija, 24. julij 2013.

2.30 DPS II v zvezi s kliringom in poravnavo uvaja nekaj sprememb. V skladu z Direktivo o dokončnosti poravnave plačilne institucije ne smejo neposredno sodelovati v mehanizmih kliringa in poravnave, temveč morajo do njih dostopati posredno prek velikih bank. DPS II v zvezi s tem ne prinaša bistvenih sprememb: plačilne institucije nimajo splošnega dostopa do sistemov kliringa in poravnave. V skladu s to direktivo morajo biti pravila za posredni dostop enaka za vse plačilne institucije (ob upoštevanju potrebe po zaščiti pred tveganjem poravnave).

2.31 Še eno vprašanje, o katerem je treba razmisliti, je potreba po (čim bolj) sprotnem kliringu in poravnavi v Evropi. Nekatere jurisdikcije takšen sistem že poznajo, druge ga preučujejo. Ameriška centralna banka je septembra letos objavila posvetovalni dokument o tem vprašanju. Regulativni organi bi morali razmisliti o tem, ali naj se s prihodnjo zakonodajno pobudo uvede obvezen prehod na postopke kliringa in poravnave, ki se izvajajo sprotno.

2.32 EESO upa, da bo DPS II privedla do tega, da bodo na trg plačil vstopili novi akterji, ki bodo ponudili plačilne storitve na podlagi sheme SEPA za kreditna plačila in direktne obremenitve. Tovrstni inovativni plačilni instrumenti bi močno zmanjšali stroške plačil pri e-trgovanju in plačila odprli za širši trg. Zelo verjetno bi bili tudi varnejši, saj bi se posredovalo veliko manj občutljivih podatkov. Pri spletnih plačilih s karticami je treba namreč vnesti mnoge občutljive podatke, zato je nevarnost goljufij velika. Sedanji varnostni standardi (3-D secure ipd.) poskušajo to preprečiti, vendar so okorni in neprimerni.

V Bruslju, 11. decembra 2013

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Henri MALOSSE

PRILOGA

k mnenju Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Naslednji amandmaji, ki so bili med razpravo zavrženi, so prejeli vsaj četrtno glasov (člen 54(3) poslovnika):

Točka 2.18

Spremeni se tako:

EESO predlaga spremembo sedanjega predloga, in sicer sistem debetnih kartic ~~brez večstranskih medbančnih provizij~~. Kot podlaga bi morale služiti nacionalne sheme, ki so trenutno najučinkovitejše. Hkrati bi bilo treba preučiti omejitev za transakcije s kreditnimi karticami, ki zdaj znaša 0,3 %, in določiti ustrezno raven nižjo, ki bi bila sorazmerna z nižjo omejitvijo za debetne kartice. Ukrepe bi bilo treba pregledati in oceniti njihov učinek za podjetja in potrošnike.

Rezultat glasovanja:

Za	49
Proti	108
Vzdržani	20

Točka 2.19

Spremeni se tako:

Uredba o MP uvaja omejitve v dveh fazah: omejitev za čezmejne transakcije naj bi se začela uporabljati dva meseca, omejitev za domače transakcije pa dve leti po začetku veljavnosti uredbe. EESO poziva Komisijo, naj skrbno analizira učinke tega prvega ukrepa na zainteresirane strani (potrošnike, trgovce, delodajalce in delojemalce v tem sistemu plačil itd.) dvomi, da je takšno dolgo prehodno obdobje za uvedbo omejitve za domače večstranske bančne provizije potrebno. Večina plačil je lokalnih; trg čezmejnih plačil je v primerjavi s tem zelo majhen. Največje breme za trgovce in posledično potrošnike so prav medbančne provizije na domačih trgih. Dolgo prehodno obdobje pred uvedbo omejitve na domačih trgih bi lahko resno zadržalo dejanske koristi uredbe.

Rezultat glasovanja:

Za	48
Proti	121
Vzdržani	22